higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

VERVOEREKONOMIE
NKR VLAK 2

12 November 2024

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 5 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1 Waar
1.2 Onwaar
1.3 Waar
1.4 Onwaar
1.5 Waar
1.6 Waar
1.7 Onwaar
1.8 Waar
1.9 Onwaar
1.10 Waar

(10 × 1) **[10]**

VRAAG 2

2.1 C
2.2 D
2.3 B
2.4 E
2.5 F

(5 × 1) **[5]**

VRAAG 4

3.1 Die taxi's word deur 'n maatskappy bedryf, wat kaartjies vooraf teen 'n vasgestelde prys verkoop.

3.2 Verleen aan 'n kombinasie van vervoerstelsels wat busse verskaf om 'n diens van 'n hoër gehalte as 'n gewone busdiens te verskaf.

3.3 Tyd en koste wat vir reis benodig word.

3.4 Die hoeveelheid goedere en dienste wat binnelandse produsente verskaf vir gebruik deur buitelandse verbruikers.

3.5 Waar mededinging aangemoedig word, regeringsingryping beperk is en die regering nie probeer om vraag, aanbod en pryse te reguleer nie.

(5 × 2) **[10]**

Kopiereg voorbehou

VRAAG 4

4.1 Geïntegreerde Ontwikkelingsplan (‘Integrated Development Plan’)
4.2 Verenigde Nasies (‘United Nations’)
4.3 Milleniumontwikkelingsdoelwit (‘Millennium Development Goal’)
4.4 Lughawemaatskappy van Suid-Afrika (‘Airports Company of South Africa”
4.5 Inligtingstegnologie (‘Information Technology’)

(5 × 1) **[5]**

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B

VRAAG 5

5.1 5.1.1 Besigheid om ‘n diens te verskaf om openbare vervoer deur elektroniese toepassings te bespreek. (2)

5.1.2
- Bolt
- In-drive
- Uber (3)

5.1.3
- Uber Eats
- Checkers Sixty60
- Shoprite Sixty60
- PNP asap! (Enige 2 × 1) (2)

5.1.4
- Veiligheid van bestuurders, omdat bestuurders deur die taxibedryf bedreig word.
- Veiligheid van passasiers word deur hoë groei in e-roepdienste bedreig.
- Bestuurders het geen beheer oor prysbepaling nie.
- Hoë brandstofpryse
- Onvoldoende agtergrond-ondersoeke van bestuurders (Enige 4 × 2) (8)

5.1.5 Wysigingswet op Nasionale Landvervoer (1)

5.1.6 Aansporings (2)

5.2
- Landelike armoede en gepaardgaande ontoeganklikheid van openbare vervoer en die reservering van luukse vervoer vir bevoorregte landsburgers
- Patrone van ongelyke ontwikkelde en onderontwikkelde areas
- Onderbelegging in landelike vervoer
- Die gebrek aan kapasiteit en toewyding in die regering, gekombineer met ‘n gebrek aan gemeenskapsdeelname, het tot swak projekbeplanning en -implementering gelei. (Enige 2 × 2) (4)

[22]

VRAAG 6

6.1 Die manier waarop passasiers of goedere in ‘n bepaalde land of gebied vervoer word (2)

6.2
- Onvanpaste regeringsregulering
- Teen-mededingende optrede deur firmas
- Oorheersing deur groot sakeondernemings wat hegte bande met die regering het
- Korrupsie
- Prysvasstelling, kartels en samesmelting
- Onbillike openbareverkrygingsprosesse
- Misdadige optrede en vrees vir vergelding
- Onnodige en onbillike versperrings tot marktoetrede
- Gebrekkige afdwinging van mededingingsbeleid (Enige 5 × 2) (10)

6.3 6.3.1
- Dit is goedkoper as pad en spoor.
- Het hoë dra-kapasiteit.
- Word nie maklik deur weersomstandighede beïnvloed nie.
- Dit het ‘n vaste roete.
- Dit het tydskedules. (Enige 4 × 2) (8)

6.3.2
- Steenkool
- Goud
- Platinum/Palladium
- Diamante en chroom (2)

6.3.3
- Klerasie
- Motorvoertuie en motoronderdele
- Inligting, tegnologie en elektronika
- Chemikalieë en medisyne (2)

6.3.4
- PRASA
- TRANSNET (2)

6.3.5
- Kostedoeltreffendheid
- Doeltreffende en effektiewe vervoer- en logistieke dienste
- Hoë gehalte
- Betroubaarheid
- Intermodale oplossings
- Gemak van handel dryf
- Modern e infrastruktuur en inligtingstegnologie
- Veiligheid en sekuriteit
- Effektiewe administrasie en doeanebeheer (Enige 5 × 1) (5)

[31]

VRAAG 7

7.1 7.1.1 Dit bespaar tyd en koste en bevorder indiensneming, toegevoegde waarde en groot markte.

7.1.2 Laat pryse van goedere en dienste daal weens effektiewe vervoer wat ekonomiese groei moontlik maak.

(2 × 2) (4)

7.2
- Hulle is deur land ingeslote.
- Hulle is in hoë bergreekse geleë.
- Hulle het geen bevaarbare riviere nie.
- Hulle het nie lang kuslyne of goeie natuurlike hawens nie. (Enige 3 × 2) (6)

7.3
- Diepwatervaartuie
- Diesel-gesleepte vragskuite (Enige 1 × 1) (1)

7.4
- Maksimering van maatskaplike welstand
  Verhoging van sosio-ekonomiese welstand deur markmislukking reg te stel
- Makro-ekonomiese doelwitte
  Pogings om inflasie te beheer
- Sosio-ekonomiese doelwitte
  Regstelling van kwessies van billikheid en bereiking van ‘n gewenste inkomsteverdeling
- Ander doelwitte
  Regerings kan tussenbeide tree om nasionale eenheid of nasionale prestige te bevorder (6)

[17]

TOTAAL AFDELING B: 70
GROOTTOTAAL: 100

Kopiereg voorbehou